

Riksintressen för Grans sameby

Områdesbeskrivningar av varje område av riksintresse inom Grans sameby. Områdena finns utritade i karta i Rennäringens tittskåp Ren2000. Dessa områdesbeskrivningar kan också läsas direkt i kartan genom att man använder "pilverktyget" i tittskåpet. För mer information, se dokumentet Riksintressen i samebyarna (allmän beskrivning). Den finns som pdf under www.ren2000.se, fliken Samebyar.

Områdesbeskrivningar för Grans sameby

Redovisningen av kärnområden (k) och strategiska platser (s) sker med hjälp av raster på karta som bilagts denna redovisning. Områden och platser har numrerats från väster till öster. Nedan beskrivs och motiveras respektive område som tagits ut som riksintresse.

1. Fjällområdena från norska gränsen vid Bånestjåkke längs Vindelälven ner till Björkfjället. (k, s)

Området är kalvningsland på våren och ett centralt kalvmärknings- och sommarbetes- samt höstbetesområde. Naturliga samlingsställen. Samling och indrivning sker mot i området liggande kalvmärkningsgården. Samling sker bl.a. till samebyns anläggning i Sukke. Samebyns kalvningsland och kalvmärkningsområden går även in i Norge. Vindelälvens dalgång från Dalavardo till Biergenes är ett område med bra bete och goda förhållande, bl.a. på grund av att området delvis blir burtidigt. Området nyttjas som vår-, kalvnings-, försommar-, sommar- och sensommarland. En svår passage finns vid bäcken vid Bånesjaure där det endast finns en begränsad möjlighet till överfart samt på flera ställen över Vindelälven på grund av forsar och terrängförhållanden. Stängsel och terrängförhållande gör Odenskalet till en svår passage. Ytterligare svåra passager finns mellan sjöarna Sukkejaure och Framakjaure på grund av terrängförhållanden, över bäcken vid Tjaskaltjärnen samt vid Vuornavagge på grund av terrängen. Kungsleden i områdets södra del utgör en svår passage eftersom den trafikeras tidvis mycket hårt - under sommaren av vandrande turister och under vintervinter och vår av skoteråkare, vilket kan göra det svårt för renar att passera spontant. Även under renskötselarbete med samlad renhjord kan turister skapa störningar som kan bli till stort besvär för renskötarna.

2. Biergenis, Bårtejaure, Suttjsjaure Gvorgoliden mot Giertsjaure och Bergnäs. (k)

Centralt sommarområde, tillika vår-, kalvnings-, försommar-, sensommar- och höstland. I områdets östra del finns ett bra lav- och hänglavsbyte. I anslutning till området finns Grans samebys slakt- och skiljningsanläggning vid Biergenes..

3. Bolon (s)

Svår passage genom dalen på grund av bäck.

4. Området mellan Nedre Giertsbäcken och Sturvindeln. (k, s)

Naturligt samlingsställe främst under hösten. Två områden norr om Grannäs används som rastbeten under vår och höst. Där finns också en beteshage. Hänglavsbetet i området är ett viktigt nödbete under våren och är speciellt betydelsefullt när det är mycket snö. Giertsbäckens mynning norr om Grannäs är en svår passage på grund av svaga isar, vägen och en bro.

5. Nalovardoområdet, nordost om Sorsele. (k, s)

Hela området är ett naturligt samlingsställe och där finns två skiljningsgärden. Tillgång till viktiga lavhedar för bete. Tre rastbeten nyttjas vid flyttningar vår och höst. Kombinationen av omfattande fritidsaktiviteter och den besvärliga övergången av Laisälven, gör att Nalovardoområdet är en svår passage. Detta gäller särskilt under vintervinter och vår. Flyttleden genom området har röjts för att underlätta flyttningen. Norr om Sorsele är väg 363 till Ammarnäs och Inlandsbanan en svår passage. Likaså är järnvägen (Inlandsbanan) och väg 45 öster om Norr- Svergoträsket samt järnvägen vid Mörttjärn svåra passager.

6. Ahaberget (k, s)

Betesområde för vintergrupp. Delar av området används som rastbete vid flyttningar under både förvinter och vår. Mittiträsket är en svår passage.

7. Väster om Reutoträsket. (s)

Rastbete med beteshage som används vår och höst. Jönsaboheden är en viktig lavhed.

8. Väster om Gargnäs, Mossadiket samt området mellan Gargnäs och Holmfors (k, s)

Vinterbetesområde samt rastbeten som används vår och höst. Viktiga lavhedar.

9. Öster om Vindelälven vid byn Forsvall. (s)

Naturligt samlingsställe och rastbete som används främst under hösten men även under våren. Lavmarker och hänglav. Området är påverkat av skogsbruket.

10. Björksele (s)

Rastbete längs huvudflyttled. Används främst under hösten. Berg- och hedlandskap med markbete. Beteshage vid Kittelforsheden. Svår passage över Vindelälven på grund av att bro

och bebyggelse gör att renar måste flyttas på den södra sidan av älven. Ytterligare bebyggelse på södra sidan älven kan omöjliggöra flytt.

11. Sydost om Kristineberg vid N Svanaberget. (s)

Rastbete som främst används under hösten. Berg- och hedlandskap med markbete.

12. Sydost om Kristineberg, vid Inre Kalvträsket. (s)

Rastbete som främst används under hösten. Berg- och hedlandskap med markbete.

13. Vormsele (s)

Rastbete längs huvudflyttled. Används främst under hösten. Berg- och hedlandskap med markbete.

14. Norr och öster om Vindelälven från Vormsele till Åmsele. (k, s)

Huvudvinterbete med ett antal arbetshagar. Viktiga lavhedar. Rastbete på Brännberget samt öster om Manjaurträsket. Vormseleforsen är en svår passage på grund av att bro och bebyggelse gör att renar måste flyttas på den södra sidan av älven. Svår passage längs Vindelälven vid Ruskträsk. Bro och bebyggelse försvårar flytt längs älven. Renarna måste ibland flyttas förbi bron på land. Mårdseleforsen och väg 363 är en svår passage på grund av att öppet vatten omöjliggör flytt efter älven. Flytt måste också där ske på land.

15. Lossmenträsket. (k)

Vinterbetesområde med mestadels bete på myrar.

16. Området mellan Ekträsket, Bastuträsket, Åmträsket och Hjuksnoret. (k)

Bra vinterbetesområde med berglandskap och torra lavmarker samt inslag av myrar. Söder om riksintresseområdet finns viktiga lavbärande myrmarker. Området är påverkat av stambanan som även utgör en svår passage.

17. Söder om Lillsävarträsket. (s)

Rastbete under höst och ibland vår. Används också som vinterbete. Naturligt samlingsställe.

18. Väster om Sävarån från Botsmark till Bullmark. (k)

Vinterbetesområde för en grupp i samebyn. Används även som reservbetesområde.

19. Väster om Ytterklintfäboda. (k)

Vinterbetesområde för en grupp i samebyn. Används även som reservbetesområde

Flyttleder (s)

De flyttleder som redovisas är huvudflyttleder och används kontinuerligt. De är därför av riksintresse för rennäringsen i Grans sameby.